

18 19

N U T A R I M A S

(paskirti teismo psichiatrijos ekspertizę)

Vilnius,

1971 m. vasario mėn. 9 d.

Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT tardymo skyriaus vyresnysis tardytojas vyr.leitenantas Urbonas, išnagrinėjęs baudžiamosios bylos Nr.313 medžiagą, -

N U S T A T Ė:

1970 m. gruodžio 16 d. suintas, įtariant padarius nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 62 str. 1 d.,

K U D I R K A Simas, Jono s., gimęs 1930 m. Lietuvos TSR Šakių rajono Griškabūdžio kaime, lietuvis, TSRS pilietis, nepartinis, iš valstiečių, baigęs 7 klases, vedęs, teismo nebaustas, iki suėmimo dirbęs Klaipėdos refrižeratorinio laivyno bazėje radiooperatoriumi, gyvenęs Klaipėdoje, Sportininkų

Jis yra kaltinamas tuo, kad būdamas nepatenkintas Tarybų valdžia ir siekdamas jai pakenkti, išdavė Tėvynę, atsisakydamas grįžti į TSRS.

1970 m. lapkričio 23 d. oficialaus plaukiojančios bazės "Tarybų Lietuva", kurioje radiooperatoriumi dirbo Kudirka, ir JAV pakrantės apsaugos laivo "Vidželent" susitikimo metu JAV teritoriniuose vandenyse slapta susitarė su šio laivo įgulos atstovu dėl politinio prieglobsčio suteikimo. Gavęs pastarojo sutikimą, peršoko į JAV laivą ir pasislėpė jo vidinėse patalpose. Laivo "Tarybų Lietuva" vadovybei pareikalavus sugrįžti į savo laivą, kategoriškai atsisakė ir pareiškė, kad pasiliksias JAV, kur pasisakysias antitarybinio turinio radijo laidų metu.

2.	Fondo Nr. <u>K1</u>
LIETUVOS	Apysakos Nr. <u>58</u>
VPATINGASIS	Bylos Nr. <u>0-15717, 12.</u>
ARCHYVAS	Lapo Nr. <u>198</u>

JAV laivo vadovybei sutikus išduoti Kudirką ir jam pasipriešinus, jis buvo prievarta sugrąžintas į plaukiojančiąją bazę "Tarybų Lietuva", t.y. nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR BK 62 str.^{1a} padaryme.

Pareikštame kaltinime Kudirka kaltu neprisipažino. Jis pareiškė, kad nenorėjęs išduoti Tėvynę. Jis planavęs sugrįžti atgal į savo laivą. Savo veiksmais jis norėjęs išreikšti savo protestą prieš kai kuriuos savo vadovų veiksmus, pagąsdinti juos, o savo sugrįžimu į TSRS laivą įrodyti savo lojalumą tarybinei santvarkai.

Savo atsisakymą sugrįžti į tarybinį laivą aiškino tuo, kad jį kvietė sugrįžti ne jo pageidaujami vadovai. Priešinimasi aiškino baime, kurią jam sukėlė tarybinių jūreivių pasirodymas, o taip pat tuo, kad tuo momentu buvo pasimetęs ir pilnai nesuvokė, ką daręs.

Vėliau savo parodymus dalinai pakeitė, aiškindamas, kad jam būnant amerikiečių laive jis buvo apsisprendęs pasilikti JAV, tačiau išsiaiškinęs su šio laivo vadovybe, kad jam nepavyks pasiimti savo šeimą į užsienį, buvo linkęs sugrįžti į savo laivą.

Liudytojais parodė, kad Kudirkos veiksmai amerikiečių laive buvo jiems nesu-
prantami. Liudytojais

parodė, kad Kudirka pagal charakterį buvo gana staigus, greit prarasdavo pusiausvyrą bei savitvardą, galėdavo pasielgti neapgalvotai.

Liudytojais parodė, kad Kudirkos giminaičių tarpe buvo psichiškai nepilnaverčių asmenų.

Apklausų metu Kudirka teigia, kad visą gyvenimą jį kas nors iš vadovų skriaudė, savo kaltę neigia ir dėl padaryto nusikaltimo kaltina savo vadovus. Jis labai pergyvena, kad esąs nesantuokiniu sūnumi, kalba apie savižudybę tuo atveju, jeigu teismas jam skirs ilgalaikį laisvės atėmimą.

Aukščiau išdėstytos aplinkybės duoda pagrindą suabejoti dėl Kudirkos pakaltinamumo ir jo sugebėjimo nusikaltimo padarymo metu suprasti savo veiksmus ir juos valdyti, vadaudamasis Lietuvos TSR BPK 86,207 ir 212 str.str.,

N U T A R Ė:

1. Kaltinamojo KUDIRKOS Simo, Jono s., psichinio stovio nustatymui paskirti teismo psichiatrijos ekspertizę tardytojo kabinete, kurią pavesti Lietuvos TSR sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiajam psichiatrui drg. Gutmanui J.
2. Eksperto išsprendimui pateikti sekančius klausimus:
 - a/ ar ne sirgo Kudirka nusikaltimo padarymo metu kokia nors chronine psichine liga, laikinu psichinės veiklos sutrikimu, ar nebuvo jis kitokios kokios nors liguistos būsenos formoje, kurios pasėkoje negalėjo suprasti savo veiksmus arba juos valdyti?
 - b/ ar neserga Kudirka psichine liga, neleidžiančia jam suprasti savo veiksmus arba juos valdyti dabartiniu metu?
 - c/ jeigu Kudirka serga psichine liga, tai kokios medicininio pobūdžio priemonės yra jam taikytinos?

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VYR. TARDYTOJAS
vyr. leitenantas

Urbonas

/V. URBONAS/

SUTINKA:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas

E. KISMINAS
/E. KISMINAS/